

**Zpráva o šetření**  
**postupu stavebního úřadu v záležitosti změn**  
**stavby rodinného domu a úprav pozemků, s přesahem do cizích pozemků**

---

Dne 2. 6. 2015 podal (a následně doplnil) podnět dle zákona o veřejném ochránci práv<sup>1</sup> Mgr. A. B., bytem XXXXXXX, 628 00 Brno. Podnět směřuje proti postupu odboru územního rozvoje a výstavby Úřadu městské části Brno-Líšeň (dále také „stavební úřad“) a odboru územního a stavebního řízení Magistrátu města Brna (dále také „magistrát“) v záležitosti změn stavby rodinného domu ulice Z. č.o. YYY, čp. XXXX, včetně úprav pozemků parc.č. XXXX a AAAA s přesahem do sousedních pozemků, v k.ú. Líšeň.<sup>2</sup> Stavebníky jsou Ing. C. D. a paní E. D., oba bytem ulice Z. WWW/YYY, 628 00 Brno (dále také „stavebník“).

Podstatou podnětu je neúspěšná snaha stěžovatele domoci se u stavebního úřadu poskytnutí kopie projektové dokumentace stavby, případně vydání usnesení stavebního úřadu o odepření této kopie dle ustanovení § 38 odst. 5 správního řádu.<sup>3</sup> Kromě toho stěžovatel považuje za chybný i samotný postup stavebního úřadu v řízení o dodatečném povolení předmětných změn stavby, neboť namítá, že nedošlo jen k provádění změn stavby, ale ve skutečnosti vznikla novostavba rodinného domu. Stěžovatel z toho důvodu považuje předmět řízení o dodatečném povolení stavby za nedostatečně vymezený.

Vyřízení podnětu jsem se na základě pověření veřejné ochránkyně práv Mgr. Anny Šabatové, Ph.D., ujal já, neboť využila své možnosti dané jí ustanovením § 2 odst. 4 zákona o veřejném ochránci práv přenést na mě některé oblasti své působnosti, mezi které patří i oblasti stavebního řádu, kam podnět spadá.

**A - Předmět šetření**

V uvedené věci jsem vedl v souladu s ustanovením § 14 a násl. zákona o veřejném ochránci práv šetření zaměřené na postup stavebního úřadu a magistrátu, které mi na základě výzvy předložily svá vyjádření a část podkladového materiálu. Rovněž jsem vycházel z informací a podkladů zaslaných stěžovatelem.

---

<sup>1</sup> zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů

<sup>2</sup> Veškeré dále uvedené pozemky a stavby se nacházejí v k.ú. Líšeň, které nebude v dalším textu opakovaně uváděno.

<sup>3</sup> zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Takto získaný podkladový materiál jsem vyhodnotil jako dostačující k posouzení dané záležitosti.

Předmětem šetření je postup stavebního úřadu a magistrátu v rozsahu, který odpovídá popisu podnětu a námitek v něm uplatněných.

## B - Skutková zjištění

### B.1 Úvodní popis vedených správních řízení a jejich předmětu

Stavební úřad vydal dne 7. 7. 2010<sup>4</sup> územní souhlas a souhlas s provedením ohlášené stavby pro novostavbu rodinného domu v ul. ulice Z., Brno-Líšeň, na pozemku parc.č. XXXX. Protože stavebník se při výstavbě odchýlil od ověřené projektové dokumentace, oznámil stavební úřad dne 21. 6. 2011 zahájení řízení o odstranění stavby, kdy jako předmět řízení uvedl nástavbu rozestavěné stavby (navýšení hřebene střechy), nepovolené úpravy rozestavěné stavby a úpravy pozemku. Na základě žádosti stavebníka vede stavební úřad řízení o dodatečném povolení stavby; předmět řízení je uveden jako „nástavba a stavební úpravy rodinného domu čp. WWWW na pozemku parc.č. XXXX a úpravy pozemku parc.č. AAAA“.

V průběhu řízení o dodatečném povolení stavby stěžovatel namítl, že předmětná výstavba nerespektuje majetkovou hranici a zasahuje do jeho pozemku a stavby rodinného domu. Stavební úřad zajistil znalecký posudek prostřednictvím soudního znalce v oboru geodézie a kartografie Ing. Stanislava Kutálka; posudek s názvem „Stavba na cizím pozemku“ byl zpracován na objednávku Úřadu městské části Brno-Líšeň v květnu 2015, s dodatkem zpracovaným počátkem roku 2016.<sup>5</sup> Posudek se zabývá problematikou přesahu změn stavby do cizích pozemků a v souladu s požadavkem úřadu se zaměřuje (krom dalšího) na vysvětlení vzniku pozemků parc.č. BBBB, CCCC, XXXX, AAAA, DDDD, EEEE a na otázku přesnosti, s níž lze uvažovat při konfrontaci geometrického určení těchto pozemků se současným stavem. Znalec rovněž vyčíslil přesahy změn stavby do cizích nemovitostí. Kromě jiného upozornil na pravděpodobnou chybu správních hranice.<sup>6</sup>

Opatřením ze dne 19. 10. 2015 stavební úřad zahájil ještě další řízení o odstranění stavby, jehož předmět vymezil jako „půdorysné rozšíření stavby rodinného domu ulice Z. č.o. YYY, čp. WWWW na pozemku parc.č. XXXX, do pozemků parc.č. DDDD,<sup>7</sup> BBBB,<sup>8</sup> FFFF/F,<sup>9</sup> včetně úprav pozemků parc.č. XXXX,

<sup>4</sup> čj. 2700/6987/10

<sup>5</sup> znalecký posudek č. 178-3/2015, ze dne 18. 5. 2015

<sup>6</sup> Zde se kromě jiného konstatuje: „... pravděpodobně chybné přepracování měření z roku 1943, které nutně vede k alternativním řešením...“ (str. 117 znaleckého posudku ze dne 18. 5. 2015). Znalec dospěl kromě jiného k závěru, že: „... je zřejmé, že obnova katastrálního operátu z roku 2003 vykazuje odchylky, které lze přičíst ne úplně přehlednému zápisu čísel v měřickém náčrtu z roku 1943, navíc došlo k chybám v počítání...“ (bod č. 5 nálezu znaleckého posudku ze dne 18. 5. 2015, bod č. 10 dodatku č. 1 k tomuto posudku).

<sup>7</sup> ve vlastnictví manželů M., bytem ulice Z GGG/HHH, 628 00 Brno

<sup>8</sup> ve vlastnictví stěžovatele

<sup>9</sup> ve vlastnictví statutárního města Brna

AAAA, s přesahem do pozemků parc.č. DDDD a BBBB“. Řízení o dodatečném povolení stavby stavební úřad usnesením ze dne 21. 10. 2015<sup>10</sup> přerušil do doby vydání rozhodnutí ve správním řízení o odstranění stavby, jejíž předmět je označen jako „půdorysné rozšíření stavby rodinného domu ulice Z. č.o. YYY, čp. WWWW na pozemku parc.č. XXXX, do pozemků parc.č. DDDD, BBBB, FFFF/F, včetně úprav pozemků parc.č. XXXX, AAAA, s přesahem do pozemků parc.č. DDDD a BBBB“. Z podkladů je zřejmé, že stavební úřad k přerušení řízení přistoupil podle ustanovení § 64 odst. 1 písm. c) bodu 3 správního řádu,<sup>11</sup> neboť řízení o odstranění stavby zahájené dne 19. 10. 2015 ohledně už zmíněného půdorysného rozšíření posoudil jako předběžnou otázku ve vztahu k řízení o dodatečném povolení stavby (jehož předmětem jsou už zmíněná nástavba a stavební úpravy domu).

Magistrát rozhodnutím ze dne 5. 2. 2016<sup>12</sup> v odvolacím řízení zrušil citované usnesení stavebního úřadu a věc mu vrátil k novému projednání. V odůvodnění svého rozhodnutí vyslovil odvolací orgán právní názor, dle něhož nelze tvrdit, že nejprve je třeba vyřešit půdorys stavby a teprve poté její výškové uspořádání, neboť se jedná o nepovolenou změnu stále stejné stavby, která musí být projednána současně. Obě řízení o odstranění stavby je tedy nutno spojit v jedno. Především pak z odůvodnění odvolacího rozhodnutí vyplývá, že řízení o dodatečném povolení stavby (rovněž jako jediné řízení, zahrnující veškeré nepovolené stavební odchylky oproti původně ověřené dokumentaci k územnímu souhlasu a k souhlasu s provedením ohlášené stavby) je předběžnou otázkou pro řízení o odstranění stavby, a nikoliv naopak.

Stavební úřad tedy usnesením ze dne 6. 4. 2016<sup>13</sup> přerušil řízení o dodatečném povolení stavby, jehož předmět rozdělil do dvou částí: prvním je zvýšení hřebene střechy a stavební úpravy rodinného domu č.o. YYY, čp. WWWW, druhým půdorysné rozšíření (přesah) stavby rodinného domu č.o. YYY, čp. WWWW, do pozemků parc.č. DDDD, BBBB, FFFF/F, včetně úprav pozemků parc.č. XXXX, AAAA, s přesahem do pozemků parc.č. DDDD a BBBB. Tentokrát stavební úřad přerušení řízení opírá o ustanovení § 64 odst. 1 písm. a) správního řádu, neboť posouzení žádosti o dodatečné povolení stavby vyžaduje její doplnění v rozsahu výzvy stavebního úřadu stavebníkovi ze dne 6. 4. 2016.<sup>14</sup> Protože odůvodnění usnesení stavebního úřadu o přerušení řízení obsahuje i podrobný popis náležitostí, o které má být žádost dle výzvy stavebníkem doplněna, nepovažují za nutné zde doslovně uvádět jejich výčet; ve stručnosti pouze uvádím, že stavebník je povinen stavebnímu úřadu předložit upravenou (přepracovanou) projektovou dokumentaci s využitím výše citovaného znaleckého posudku (včetně dodatku) a doložit právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření anebo právo odpovídající věcnému břemeni k cizím, stavbou dotčeným pozemkům.

---

<sup>10</sup> čj. MCLISEN 09330/2015/2700/POM, sp. zn. STP/09199/2013/POM

<sup>11</sup> zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

<sup>12</sup> čj. MMB/0048596/2016, sp. zn. OUSR/MMB/0473805/2015/2

<sup>13</sup> čj. MCLISEN 03492/2016/2700/POM, sp. zn. STP/09199/2013/POM

<sup>14</sup> čj. MCLISEN 03484/2016/2700/POM

## **B.2 Odepření kopií projektové dokumentace**

Stěžovatel dne 2. 6. 2014 požádal stavební úřad o kopii dvou nejnovějších projektových dokumentací výše uvedených změn stavby. To stavební úřad odmítl s odkazem na ustanovení § 168 odst. 2 stavebního zákona<sup>15</sup> sdělením ze dne 31. 7. 2014,<sup>16</sup> nikoliv tedy formou usnesení dle ustanovení § 38 odst. 5 správního řádu<sup>17</sup> a bez jakéhokoliv odůvodnění. Protože stěžovatel měl za to, že jeho žádost nebyla řádně vyřízena, podal dne 22. 8. 2014 podnět k magistrátu, proti nečinnosti stavebního úřadu. Z odpovědi magistrátu ze dne 24. 9. 2014<sup>18</sup> stěžovatel vyrozuměl, že podle nadřízeného správního orgánu není třeba usnesení vydávat, protože nahlížení bylo stěžovateli umožněno.

K předchozí výzvě mi magistrát sdělil, že stavební úřad se odpovědí ze dne 31. 7. 2014 nedotkl práva stěžovatele nahlížet do spisu, ale stěžovatel byl citovaným sdělením stavebního úřadu seznámen s tím, že požadované kopie mu budou poskytnuty, pokud předloží souhlas toho, kdo dokumentaci pořídil nebo souhlas vlastníka stavby. V tom smyslu magistrát reagoval i na podnět stěžovatele proti nečinnosti stavebního úřadu sdělením ze dne 9. 9. 2014.<sup>19</sup> Magistrát tedy dospěl k názoru, že stavební úřad stěžovateli nahlížení do spisu neupřel, a tím ani nenastal důvod k vydání usnesení dle ustanovení § 38 odst. 5 správního řádu. Magistrát právo nahlížení do spisu vykládá výhradně ve spojení s aktivním přístupem účastníků řízení při jejich vzájemné součinnosti se správním orgánem, který jim umožňuje nahlédnout do „fyzického“ spisu, popř. spisu v elektronické podobě u tohoto správního orgánu. Má však za to, že oprávnění žádat o nahlédnutí do spisu není žádným způsobem časově omezeno a pokud stěžovatel toto své právo uplatní a předloží k tomu souhlas vyžadovaný ustanovením § 168 odst. 2 stavebního zákona, bude povinností stavebního úřadu poskytnout mu požadované kopie dokumentace. Pokud stěžovatel při nahlížení do spisu požádá o poskytnutí kopie dokumentace a nepředloží stavebnímu úřadu zákonem vyžadovaný souhlas, bude tato skutečnost zaznamenána do protokolu a následně bude povinností stavebního úřadu vydat usnesení dle ustanovení § 38 odst. 5 správního řádu.

## **C - Hodnocení věci zástupcem ochránkyně**

### **C.1 Předmět řízení o dodatečném povolení stavby**

Vzhledem ke skutečnostem, které vyplývají ze shromážděných podkladů, není nadále žádná pochybnost o předmětu řízení o dodatečném povolení stavby, neboť ten je aktuálně a dostatečně popsán v usnesení stavebního úřadu ze dne 6. 4. 2016 o přerušení uvedeného řízení. Další otázkou je ovšem řešení stavu věcí, který spočívá v zásahu stavby do cizích pozemků. Domnívám se, že ať už tento zásah

---

<sup>15</sup> zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

<sup>16</sup> sp. zn. STP/09199/2013/POM

<sup>17</sup> zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

<sup>18</sup> sp. zn. OUSR/MMB/0342094/2014/2

<sup>19</sup> čj. MMB/0353003/2014

způsobilo cokoliv, třeba i chybné stanovení správní hranice, je nyní věcí stavebníka, který navíc stavbu nerealizoval v souladu s ověřenou projektovou dokumentací (proto je s ním také vedeno řízení o odstranění stavby, posléze pak o dodatečném povolení stavby), aby unesl důkazní břemeno souladu stavby s veřejným zájmem. Stavebník také musí žádost o dodatečné povolení stavby doložit se všemi náležitostmi, k nimž neodmyslitelně patří také doklady prokazující jeho vlastnické nebo jiné právo k zasaženým pozemkům či stavbám jiných osob.<sup>20</sup> Je věcí stavebníka, jaké kroky za tím účelem podnikne, například zdali se rozhodne uplatnit i žádost k příslušnému katastrálnímu úřadu o opravu chyby v katastrálním operátu<sup>21</sup> apod. (jak lze v podstatě dovodit i ze závěru výše citovaného znaleckého posudku a jeho dodatku č. 1); předběžně se však věci jeví tak, že stavebník by měl usilovat především o konstruktivní dohodu s těmi osobami, do jejichž nemovitostí jeho stavba zasahuje. Pokud by se stavebníkovi nepodařilo dohody docílit, má ještě možnost obrátit se na příslušný civilní soud. K tomu musím dodat, že nezávisle na tom je možností (ale nikoliv povinností) stěžovatele činit podobné kroky.

Tuto část hodnocení bych nicméně shrnul konstatováním, že dřívější pochybení stavebního úřadu při vymezení předmětu řízení o odstranění stavby a řízení o dodatečném povolení stavby již dostatečně napravil magistrát z titulu příslušného odvolacího orgánu. Je zcela namístě, že odvolací orgán vedl stavební úřad k tomu, aby řízení o odstranění stavby zahájené dne 19. 10. 2015 spojil s řízením o odstranění stavby zahájeným již dne 21. 6. 2011. V neposlední řadě konstatuji, že výsledek řízení o dodatečném povolení stavby, jehož rozšířený předmět je popsán v usnesení stavebního úřadu ze dne 6. 4. 2016, je předběžnou otázkou pro řízení o odstranění stavby, jehož předmět je vymezen ve stejném rozsahu. Za daných okolností již nemám důvod zasahovat do samotného, pravomocně zatím neukončeného řízení o dodatečném povolení stavby.

## **C.2 Odepření kopií projektové dokumentace**

Úvodem musím zmínit část podnětu stěžovatele, kde poukazuje na existenci rozsudku Městského soudu v Praze sp. zn. 5 A 241/2011-69, ze dne 4. 12. 2013, v němž soud vyslovil závěr, že ustanovení § 168 odst. 2 stavebního zákona nelze aplikovat vůči účastníkům v probíhajícím správním řízení. Proto se stěžovatel jako účastník řízení domnívá, že postup stavebního úřadu je také věcně nesprávný. Konstatuji, že citovaný rozsudek je mi znám. Tímto soud zejména vyjádřil názor, dle něhož ustanovení § 168 odst. 2 stavebního zákona v žádném případě nesměřovalo k omezování práv účastníků řízení. Soud rovněž argumentoval, že pokud by ustanovení § 168 odst. 2 stavebního zákona směřovalo na úpravu nahlížení do spisu v průběhu správního řízení, byla by věta první § 168 odst. 2 duplicitní úpravou vůči obecným ustanovením správního řádu (zejména ustanovení § 38 správního řádu), a tedy by postrádala smysl.

---

<sup>20</sup> viz ustanovení § 105 odst. 1 písm. a) stavebního zákona, případně ustanovení § 110 odst. 2 písm. a) téhož zákona

<sup>21</sup> dle ustanovení § 36 odst. 1 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů

K citovanému výkladu soudu k ustanovení § 168 odst. 2 stavebního zákona jsem určité výhrady vyslovil už v jiné záležitosti, sp. zn. 6974/2014/VOP/MH, dostupné na webových stránkách ochránce.<sup>22</sup>

K problematice ustanovení § 168 odst. 2 stavebního zákona bych v souvislosti s nyní řešenou kauzou uvedl následující. Obecnou právní úpravu nahlížení do spisu a pořizování kopií skutečně zakotvuje správní řád v ustanovení § 38. Odstavec č. 4 tohoto ustanovení upravuje obecné pravidlo, dle něhož s právem nahlížet do spisu je spojeno právo činit si výpisy a právo na to, aby správní orgán pořídil kopie spisu nebo jeho části. Kromě toho však stavební zákon ve svém ustanovení § 168 odst. 2 věty druhé stanoví, že kopii dokumentace stavby stavební úřad poskytne, pokud žadatel předloží souhlas toho, kdo dokumentaci pořídil, případně souhlas vlastníka stavby, které se dokumentace týká. Stavební zákon z tohoto poměrně striktního pravidla (které krom jiného pamatuje i na ochranu autorských práv ve smyslu autorského zákona<sup>23</sup>), neupravuje žádné další výjimky nebo hlediska, která by poskytnutí kopií žadateli výslovně usnadňovala, např. jako účastníkovi řízení. Citované ustanovení § 168 odst. 2 věty druhé stavebního zákona je speciální právní úpravou ve vztahu k ustanovení § 38 odst. 4 správního řádu. V obecné praxi to znamená, že pokud žadatel o poskytnutí kopie projektové dokumentace nepředloží stavebnímu úřadu předepsaný souhlas dle ustanovení § 168 odst. 2 stavebního zákona, měl by být stavebním úřadem vyzván v určené lhůtě k doplnění žádosti. Pokud by žadatel výzvu nesplnil, měl by stavební úřad jeho žádost zamítnout (požadavek odepřít) formou usnesení dle ustanovení § 38 odst. 5 správního řádu s tím, že žadateli by ještě zbývala možnost bránit se proti tomuto usnesení cestou odvolání.

Mohu konstatovat, že od počátku účinnosti stavebního zákona až doposud veřejný ochránce práv při řešení jednotlivých kauz vychází z obecně uznávaného výkladu ustanovení § 168 odst. 2 stavebního zákona, který výše stručně popisují. Nicméně při své činnosti vždy posuzuje každou kauzu i s ohledem na specifickou jejího konkrétního skutkového stavu s vědomím toho, že pohled na řešení jednotlivých, mnohdy velmi odlišných případů, by neměl být zcela uniformní. Přínosem pro řešení každé věci může být pouze takové posouzení, které nepostrádá určitou pružnost. Příkladem toho je zpráva o šetření ze dne 29. 8. 2007, sp. zn. 2482/2007/VOP/KČ, dostupná na webových stránkách ochránce,<sup>24</sup> v ní obsažené

---

<sup>22</sup> Zde jsem uvedl, že citovaný rozsudek se věnuje otázce poskytnutí kopie hlukové studie jako součástí projektové dokumentace. Je však otázkou, zda je hluková studie (obdobně jako například studie zastínění) typickou součástí projektové dokumentace stavby, respektive zda se jedná o dokumentaci stavby, kterou má zákonodárce na mysli v ustanovení § 168 odst. 2 stavebního zákona. Podle mého názoru jde vždy v první řadě o důkazní prostředek v rámci správního řízení, a z toho hlediska ani já nevidím důvod pro neposkytnutí její kopie, a to nejen účastníkům řízení, ale i dalším osobám, které k tomu prokážou splnění podmínek dle ustanovení § 38 odst. 2 správního řádu. Blíže na [www.ochrance.cz](http://www.ochrance.cz).

<sup>23</sup> zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)

<sup>24</sup> Zde veřejný ochránce práv dospěl k názoru, že ustanovení § 168 odst. 2 stavebního zákona, které omezuje možnost poskytnout žadateli kopii dokumentace stavby předložením souhlasu toho, kdo dokumentaci pořídil, případně vlastníka stavby, je nutno vykládat v souladu s Listinou základních práv a svobod. Tam, kde zkopírování dokumentace nepředstavuje zásah do práv vlastníka stavby či autora projektu, se toto ustanovení neuplatní. V ostatních případech je třeba poměřit zásah do práv vlastníka či projektanta se zásahem do žadatelova práva na informace a aplikovat princip proporcionality. Blíže na [www.ochrance.cz](http://www.ochrance.cz).

hodnocení se vztahovalo na závažný, až ojedinělý skutkový stav věci. Zčásti se podobá nyní projednávané věci, i když rozdíl může v tomto případě spočívat v posouzení okolností, které vedly stavebníka ke stavebnímu zásahu do pozemku stěžovatele (a dalších pozemků) – shromážděné podklady nenasvědčují bezezbytku tomu, že by stavebník realizoval stavbu na cizích pozemcích zcela svévolně, tj. s nepochybným vědomím toho, že do cizích pozemků zasahuje.<sup>25</sup> Stavebnímu úřadu bych nicméně doporučil, aby se s citovanou zprávou veřejného ochránce práv seznámil. Vzhledem k tomu, že zásah do práv cizích vlastníků tak jako tak nastal, ať již byly okolnosti vzniku tohoto stavu věci jakékoliv, měl by stavební úřad, podle mého názoru, stěžovateli poskytnout jím požadované kopie projektové dokumentace.

V té souvislosti považuji za nutné věnovat pozornost ještě další otázce, která vyvstala speciálně v tomto případě. Jde o otázku, jestli je součástí práva stěžovatele na pořízení kopií ze spisu dle ustanovení § 38 odst. 4 správního řádu i právo požadovat, aby mu tyto kopie byly zaslány, nebo jestli podmínkou získání kopií je fyzická přítomnost žadatele v sídle úřadu. Ustanovení § 38 odst. 4 správního řádu stanoví, že s právem nahlížet do spisu je spojeno právo činit si výpisy a právo na to, aby správní orgán pořídil kopie spisu nebo jeho části. Z toho je zřejmé, že s právem nahlížení do spisu jsou spojena dvě další, samostatně realizovatelná práva. Už z povahy věci je nutno fyzickou přítomnost účastníka (případně jeho zástupce) v budově správního orgánu spojovat pouze s nahlížením do spisu a prováděním výpisků. Totéž ale nelze tvrdit o dalším právu s tím spojeném, tj. právu na kopie celého spisu nebo jeho části. Naopak není vůbec zřejmé, proč by toto právo nemohlo být realizováno takzvaně dálkově (korespondenčně), kdy účastník o poskytnutí kopií požádá písemnou formou nebo cestou elektronické pošty. Kopii spisu nebo jeho části pořizuje správní orgán (nepočítám-li situace, kdy si účastník sám pořídí kopie ze spisu digitálním fotoaparátem, mobilním telefonem apod.). Úřadu naprosto nic, tedy ani ustanovení § 38 správního řádu, nebrání v tom, aby kopie pořídil a účastníkovi řízení je zaslal. I v takovém případě jde o využití práva na pořízení kopie spisu nebo jeho části podle ustanovení § 38 odst. 4 správního řádu, zpoplatněného v souladu se zákonem o správních poplatcích.<sup>26</sup> Účastník řízení (případně další osoba podle ustanovení § 38 odst. 2 správního řádu) se tedy může rozhodnout, jakou formou a v jakém rozsahu svoje oprávnění využije, tj. zda se dostaví do sídla správního orgánu a bude do správního spisu nahlížet osobně, nebo požádá správní orgán o kopie jím specifikovaných částí spisové dokumentace, případně zda využije obě tyto možnosti. Výše uvedená interpretace zcela odpovídá zásadám správního řízení, které jsou vyjádřeny v ustanovení § 4 odst. 1 a 4 a § 6 odst. 2 správního řádu.<sup>27</sup>

Stavební úřad tedy při vyřizování žádosti stěžovatele o poskytnutí kopií dokumentace stavby pochybil, neboť stěžovateli odepřel část jeho zákonného práva

---

<sup>25</sup> Jak už jsem uvedl výše, ani to stavebníka nezabavuje povinnosti prokázat stavebnímu úřadu právo k těmto pozemkům vzhledem k tomu, že stavbu realizoval s podstatnými odchylkami oproti projektové dokumentaci původně ověřené k územnímu souhlasu a souhlasu s provedením ohlášené stavby.

<sup>26</sup> zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

<sup>27</sup> Podle těchto ustanovení platí, že: „*Veřejná správa je službou veřejnosti. Každý, kdo plní úkoly vyplývající z působnosti správního orgánu, má povinnost se k dotčeným osobám chovat zdvořile a podle možností jim vycházet vstříc.*“ Dále: „*Správní orgán umožní dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy.*“

vyplývající z ustanovení § 38 odst. 4 správního řádu, kterou lze realizovat i způsobem, jak požadoval stěžovatel, tj. pořízení kopií ze spisu a jejich zaslání stěžovateli elektronicky, to vše za podmínky dodržení zákona o elektronickém podpisu.<sup>28</sup> Podle mého názoru není možné z kteréhokoliv z odstavců ustanovení § 38 správního řádu dovodit, že takový postup neumožňuje, jak se také ve svém vyjádření (podaném k mojí výzvě) mylně domnívá magistrát. Toto zákonné ustanovení upravuje práva účastníků a dalších osob v souvislosti s nahlížením do spisu, naprosto se však nezabývá konkrétními způsoby technické realizace práv v něm vyjmenovaných. Nicméně, sebepružnější legislativa nemůže držet krok s technickým rozvojem.

Mám rovněž za to, že magistrát měl stavebnímu úřadu jeho pochybení vytknout již v době, kdy se zabýval podnětem stěžovatele proti nečinnosti stavebního úřadu. Odpověď magistrátu ze dne 24. 9. 2014 na tento podnět nemohu tedy hodnotit jako dostatečnou.

## D - Závěry

Dle ustanovení § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv zjistí-li ochránce šetřením porušení právních předpisů či jiná pochybení, vyzve úřad, aby se k jeho zjištění ve lhůtě 30 dnů vyjádřil. V případě obou úřadů shledávám pochybení ve způsobu posouzení žádosti stěžovatele o poskytnutí kopií dokumentace stavby.

Zprávu o šetření zasílám starostovi městské části Brno-Líšeň a žádám jej, aby se v zákonné lhůtě 30 dnů od jejího doručení vyjádřil ke zjištěnému pochybení stavebního úřadu. Rovněž tuto zprávu předkládám primátorovi města Brna, jehož žádám, aby se v zákonné lhůtě 30 dnů od jejího doručení vyjádřil ke zjištěnému pochybení odboru územního a stavebního řízení Magistrátu města Brna.

V neposlední řadě obdrží tuto zprávu stěžovatel.

K tomu upozorňuji, že touto zprávou není věc z mojí strany ukončena. Jde o zprávu, která shrnuje dosavadní průběh a závěry šetření a může být podkladem pro vydání závěrečného stanoviska, k němuž přistoupím, pokud mi úřad ve stanovené lhůtě nepodá informaci o přijetí takových opatření k nápravě, která budu považovat za dostatečná.

JUDr. Stanislav K ř e č e k v. r.  
zástupce veřejné ochránkyně práv  
(zpráva je opatřena elektronickým podpisem)

---

<sup>28</sup> zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů